

Soms zocht hij Geurt op: bracht hem wat eten, wat vruchten, die een welkome aanvulling waren op het karige slavenrantsoen. Dan praatte hij met zijn broer; over thuis een enkele maal; over het leven aan boord van de galei. Het was, alsof hij Geurt wilde overhalen tóch nog dienst te nemen; alsóf een mogelijk dienstnemen van Geurt zijn eigen roversleven minder verkeerd, minder verachtelijk zou doen schijnen. O! zulke dingen zei hij niet; zulke dingen durfde hij zichzelf nauwelijks te bekennen; maar toch . . .

Zijn verhalen hadden de uitwerking niet, die hij er eigenlijk van hoopte. Geurt luisterde er naar, doch Geurt verweerde er zich tegen. Zei telkens en telkens, dat het verkeerd was, zoals Joost had gekozen en zoals Joost leefde; dat moeder er zeker groot verdriet van hebben zou, als ze het wist.

„En als ze wist, dat jij slaaf bent hier? Als ik ook slaaf was geworden?” vroeg Joost.

„Een zoon zó te verliezen is nog erger, dan wanneer-ie over boord slaat,” gaf Geurt ten antwoord – dezelfde woorden, die Pieter Reyling eens had gezegd.

Nee, Joost schoot met zijn verhalen weinig op.

Maar als hij gewéten had . . .

Geweten had, hoe die verhalen Geurt toch vaak aan het wankelen brachten. Als de jongen vermoeid en vol pijn 's avonds in de duisternis van het slavenverblijf alleen lag op zijn stro en de slaap niet vinden kon. Als hij dan dacht aan de harde dag, die hij achter de rug had; de dag waarop hij in de moordende hitte zijn zware arbeid haast onafgebroken had moeten verrichten. Als hij zich dan de verhalen van Joost herinnerde – de verhalen van varen en buit maken; van vreugde, ongebonden vreugde in vrijheid. Dan kon soms een ogenblik zijn voornemen wankelen om trouw te blijven aan zijn Heiland en aan Gods geboden; dan kon de verlokking om te doen als Joost dikwijls zeer sterk worden.

Doch dan hield Geurt zich voor, dat het leven van Joost niet zo vol vreugde kon zijn als deze beweerde; dat de vrijheid van Joost niet zo vrij kon wezen, als deze wilde doen voorkomen. Maar dat die vreugde moest doen vergeten het verachtelijke, het verkeerde van zijn leven; maar dat die vrijheid Joost gebonden hield aan zijn bevelhebbers en zijn makkers, die hem ongetwijfeld wanneer hij zich van hen wilde

losmaken met geweld zouden weerhouden. En dan zocht Geurt steun en sterkte in het gebed.

Een enkele maal sprak Geurt met Pieter Reyling over zijn broer. Vertelde hem van de verhalen, die Joost altijd deed. De oudere man luisterde zwijgend – bleef een ogenblik zwijgen, toen Geurt met vertellen ophield. Dan zei hij bedachtzaam en tastend: „Ik geloof, dat Joost met zijn verhalen een bedoeling heeft.”

„Hoe zo?” vroeg Geurt, al wist hij op hetzelfde ogenblik welk antwoord er komen ging. Dat verwachte antwoord kwam.

„Als ik het goed zie, wil je broer je toch nog overhalen om te doen als hij.”

De jongen boog het hoofd. Reyling zag dat – begreep, wat dat betyden kon.

„En af en toe wordt het je moeilijk, om te blijven volhouden. Om niet te zeggen, dat je dienstnemen wilt op de roverschepen.”

„Soms wel,” bekende Geurt.

„Jongen,” en de stem van de oude zeeman werd warm en indringend, „laat je nooit overhalen om iets te doen, waarvan je weet dat het niet mag. Roven en stelen gaan in tegen Gods geboden, dat weet je. En als je bij die Algerijnen vaart, dan kom je er vandaag of morgen óók toe, Mohammedaan te worden.”

„Nooit,” zei Geurt fel. „Mohammedaan worden nooit.”

„Dat geloof ik van je, nu je het zo beslist zegt. Jij zult, bedoel je, de Here Jezus nooit verloochenen voor Mohammed.”

„Nee,” bevestigde Geurt nog eens.

„Maar je moet bedenken, dat je Hem niet alleen verloochent, wanneer je Mohammedaan worden zou. Als je willens en wetens Zijn geboden overtreedt, dan verloochen je Hem met de daad. En je weet, wat Hijzelf over verloochenen gezegd heeft.”

„Het is zo moeilijk,” mompelde Geurt.

„Dat is het,” gaf de ander toe. „Dat ondervind ik zelf ook. Maar zó moeilijk kunnen we het nooit hebben, of wanneer wij om Gods hulp en genade bidden, dan schenkt Hij ons die. Doe dat, jongen. Blijf dat doen.”

„Dat zal ik,” zei Geurt.